

10.00 Megnyitó (Barlai Róbertné az FPF vezetője)

Htaások, melyek az iskola szervezeti kultúrájával való folyamatos foglalkozást és az irányok meghatározását inspirálták:

- 1980. Carl Rogers hatása: személyközpontú megközelítés -az iskola szervezeti kultúrájának, a tanulás klímájának gondozása
- 1985-től dr.Barlai Róbert hatása, szervezetfejlesztés, 330 órás trébe képzés Magyarországon-sajátélményű tanulás
- 20 éves iskolai pálya, igazgatói ciklusok – folyamatos fejlesztés – törekvések az iskola humanizálásáa
- 1999- Manchin Róbert -az erősségek elmélete- amerikai Gallup Magyar Gallup intézet 10 év
- Erősségekre építő iskola programja
- Komplex instrukciós program- Borbélyné Nagy Éva
- Dobbantó Program – Bognár Mária – lemorzsolódott fiatalok visszavezetése
- Tanfelügyeleti és önértékelési csoport- szervezeti kultúrára vonatkozó elvárások
- Vezetői klubok – vezetők együttműködése, tapasztalatcseréje, a vezetői magányosság oldása
- Daniel Pennac- Iskolabánat c. könyv szerzőjének gondolatai

A 30 év munkáját ezek alakították

Billenő kép: első ránézésre mit látunk? Szemléletváltás lehetősége. Ez a pedagógusoknál nagyon fontos.

10.15 Erősségelmélet és kutatások (Manchin Róbert szociológus)

- 80-as évek szociológiai kutatásai, szabadságharc
- amerikai kutatásokat hozott Magyarországra Don Clifton: szolgálat, táltumok gondozásának felelőssége
- Egy olyan iskola alapítása, amiben a pszichológiai kutatásoknak megfelelő intézményt hoznak létre: **az iskola megtartó ereje**
- Az oktatási rendszerekkel minden időben úgy érezték, hogy baj van, meg kell reformálni.
- A probléma hogyan orvosolható kontra a problémában lehetőséget látni
- Csíkszentmihályi: flow fogalom (együtt kezelni az egyéni érdeklődést, az elkötelezettséget, a kudarc elkerülést)
- Hogy lehet mindenkit fejleszteni egy csoportban? Általában középre tartás van.
- Az oktatási hierarchia anyagi vonzata: a piramis tetején (felsőoktatás) a legtöbb pénz, alul, ahol a legtöbb van, a legkevesebb pénz. Hogy lehet ezt megfordítani?
- Mi lenne, ha az: Ismerd meg önmagadból indulnánk ki?
- Mit lehet elvárni az iskolától egy széteső társadalomban, ahol az alapvető családi mechanizmusok nem működnek?
- A ma létező szakmák nagy százaléka 10 éven belül eltűnik. Tanulási eredményekre kell koncentrálni: kimenetre. Azt kell mérni.
- Egyik oldalon a mérés hangsúlya, másik oldalon a tanulók és tanárok érdekeltté tétele a tanulási folyamatban.
- Múlt-jövő; fizetés-életcél; megelégedettség- fejlődés; főnök- coach; munkaterv-reflexión alapuló célok, gyengeség- erősség, foglalkozás- hivatás, életpálya
- Iskolai sikeresség: a vezetőtől a takarítóig csapattag,
- Az elkötelezettség csökkenése 5 éves 75%-12 éves 34% (Amerika)
- A tanulók érdeklődése, diákönkormányzat, erősségek, kapcsolatok, projektmódszer, biztonság, tanulóközpontú, dicséret és újragondolás
- Reménység építése: életközeli kapcsolatok, remények, álmok, szerepmodellek, ismételtetés, célok kijelölése, pozitív üzenetek, erősségek, erőforrások azonosítása
- Reziliencia: lehet tanítani az optimizmust, megküzdési képességet: grit: passion and perseverance: kitartás és lelkesedés, a szenvedély ereje, a nehézségek leküzdésének képessége, kemény munka, képesnek lenni befejezni a dolgokat a problémák ellenére, nem a lelkesedés rövid távon, hanem a kitartás, makacsság
- Clifton: skill: talentumok komponensei:
 - érdeklődés: élvezze, amit csinál, flow
 - gyakorlás: technikák sz erősségekkel a gyengeségek leküzdésére
 - cél: hinni abban, hogy értelmes, amit csinál és mások életét is szolgálja
 - remény: elhinni, hogy le lehet küzdeni a nehézségeket és képes lesz nagy teljesítményekre

10.45 Egy bevált nevelési program: Komplex Instrukció Program (KIP) Borbélyné Nagy Éva oktatási szakértő

KIP módszer

- Tehetség-erősség azonosító teszt, amit a tanárok próbáltak ki magunkon
- Az eltérő erősségminták meggyőzik őket arról, hogy a tanulók tehetségterképe is ilyen
- Tranzakcióanalízis: partnerségen a hangsúly
- Az egyéni fejlődés a belépéstől a kilépésig követés: egyéni fejlődési napló: milyen változás állt be az életében a különböző időszakokban (tehetség azonosítás, szárnyak adása, az akadályok felismerése, azok áthidalásának megsegítése)

Losonci Téri Általános Iskola (Bp. VIII. kerület), 2. osztályos matematika órába betekintés

- -csoportalakítás: 4 kiválasztott választ maga mellé 3-at
- csoportfeladat elolvasása: hangosan együtt
- csoportfeladat közös végrehajtása, komplex feladat, interaktív tábla, saját kistábla, könyv, olló, ragasztó, a csoportban különböző szerepek, igaz állítás kiválasztása, egy tanuló mondja a megoldást, a többi ellenőriz, nem magyar anyanyelvűek is vannak a csoportban (multikulturális), nekik az alatt, fölött, mellett között fogalmakat is meg kell tanítani, a megértéshez ott a hamburger, amiben a salátát kell meghatározni: sajt alatt, paradicsom fölött, sajt és paradicsom között)
- -LLL-re kell a motiválatlan, eltérő képességű tanulókat készíteni
- megoldás: a tanulás-tanítás újra fogalmazása: kéttanítós módszer, rendszeres, tudatos projektek, antológiák kiadása (saját verseikből, színészek jöttek elszavalni a verseiket), KIP módszer
- KIP a tanórákon 3 év óta. A pedagógusok elvégezték a tanfolyamot és belső tudásátadással adták át újabb pedagógusoknak. Egyre nehezező feladatok alsóóból felsőbe haladva.
- A gyerekek dolgoznak, a tanárok „státuszkezelnek” közben: elszigetelődött, lemaradó, inaktív tanulókkal foglalkozás, vannak, akik kizárják társaikat, mondván, hogy azok nem lesznek képesek arra, hogy segítsenek a csoportmunkában) Videót megnézni velük, ők fogalmazták meg a hibáikat, így a következő órán már figyeltek arra, hogy ezek a hibák ne forduljanak elő
- a napköziben, a projekt napon is használják a KIP-et
- a produktumokat kiteszik, erre büszkék a gyerekek
- a pedagógusok óravázlatait kiadványokban jelentetik meg
- antológiák: közösen is lehet verset írni
- Pozitív hatás: készségek fejlesztése: élvezik, aktívak, lemorzsolódók bevonása, magabiztosság
- Pedagógusok reflektív mondatai a problémák kezeléséről
- Rosa Parks alapítvány felmérte a munka eredményességét: Kip tanórák eredményessége a tanulók körében nagyon kedvelt, de a szülők tájékoztatásában még nem elég eredményesek
- Hogy érezték magukat? Fontosnak érezték-e magukat a csoportban?
- Vélemények (tanulói): jobb megértés, összhang, nyugodtabb tanárok
- Pozitív hatás a tanárookra: alkotó munka, véd a kiégés ellen, énkép javul, professzionális együttműködés, kevesebb fegyelmezési probléma, jobb kapcsolat a diákokkal, sikerek
- Új kihívás, nem munkánk fogják fel, hanem hobbinak, a gyerekek örömeinek örülés, megújulás, mesterprogram
- Az elégedett és boldog élet kulcsa a tanulás és az öröm összekapcsolása. Az öröm nélküli tanulás kimerít, a tanulás nélküli öröm unalmas. (Richard David Precht)
- „To be the best you can be.” A gyerek fényképe a tablón, alatta, hogy ő miben jó. Bővíthető egy-egy új erősség felismerésekor.
- Ha meg tudjuk győzni a kollégákat, hogy kreatívak, alkalmasak az alkotómunkára, akkor szárnyakat fog adni nekik.

11.15 A fejlesztés lehetőségei a társadalom peremére szorult iskolákban Thaisz Miklós ügyvezető igazgató Magyar Máltai Szeretetszolgálat Iskola Alapítvány

- Az oktatási rendszer alulnézetből
- Egyházi fenntartású iskoláknak számítanak.
- Mindenki roma származású.
- Tarnabod, Tiszabó, Tiszabura, Gyulaj
- Erős Máté a Wesley János Általános Iskola igazgatója
 - sikerélmény: manuális tevékenység
 - tanárból szülővé válás
 - autoritást kell felépíteni, akkor is, ha a demokráciában hisznek
 - olyan pedagógusok, akiknek bízni tudnak a gyermekek
 - van, akit nem lehet megmenteni, el kell engedni kezeket, hogy meg lehessen menteni másokat
- A társadalmi különbségek nem csökkennek
- 50% körüli lemorzsolódás a szakközépiskolákban
- a középiskola elvégzését veszélyeztetik:
 - o anyagiak
 - o közlekedés
 - o korai gyermekvállalás
 - o követhető példaképek, minták hiánya, munkanélküliség
 - o elszigeteltség, információhiány
 - o betegségek, fertőzések
 - o devianciák
 - o előítéletek

A vállalkozások elkerülik ezeket a településeket: segélyek, adományok tartják fenn őket.

A lemorzsolódás azért fenyeget, mert nem tudnak lépést tartani a többiekkel a középiskolákban.

- Útravaló Macika Program
- Jó az irány, mert korábban el sem indultak. Most legalább vannak fogalmak erre, mérések. Uniós projektek. Felülről odafigyelés. De ez még mindig kevés.
- Máltai Szeretetszolgálat: fogantatástól a szakképzésig személyre szabott támogatás. Biztos kezdet gyerekház, tanoda, szociális munkások, védőnő, családsegítő, szociális és lakhatási támogatások, munkahelyteremtés.
- A helyi POK vezetők próbálnak segíteni, pl. továbbképzések tartásával, de ha nincs tanár, akkor nincs kit tovább képezni.
- Nem egységes protokoll, hanem a helyiekkel együttműködés és diagnózis felállítás. Ez alapján egy helyi program kialakítása.
- Kitörési pontok: sport (foci, foci, foci), zene, tánc (szimfónia-program, cigánytánc), drámapedagógia, kertprogram

Mit lehet tenni?

- csodaszer nincs, alkalmazkodás az adottságokhoz
- komplex programok kellenek
- különböző ágazatok együttműködése
- szülők, nevelők bevonása (anyukák inkább)
- pályaorientáció
- folyamatos jelenlét: támogatás, mentorálás, kirándulások, délutáni foglalkozások
- étkeztetés, utaztatás
- A pedagógusok kulcsszereplők
 - o liemelt bérezés
 - o foglalkoztatási feltételek lazítása
 - o pedagógusképzés, HH-s iskolák együttműködése
 - o kooperatív technikák, újszerű pedagógiai módszerek

- bölcsőde, átmenet oviba
- átmenet suliba
- első osztályokkal indítás szakmai műhely
- játszósarok, beszélgetőkör, lelki élet
- infrastrukturális változtatás

11.45 Daniel Pennac: Iskolabánat c. könyvéről Csontos Jánosné címzetes igazgató

- Youtube interjú az íróval
- A fájdalomról szól. Egy évig tanulta az a betűt, majd 15 évesen a folyamatos házi feladat nem írás miatt a magyartanár kitalálta, hogy írjon regényt. Tanár lett belőle.
- A könyvet nem lehet letenni. Csak előjegyeztethető.
- Háromszög: szülő-tanár-diák. Egymásra mutogatás. reménytelenség, fenyegető jövő.
- Tanítási módszere lényege: az egyes gyereket látni.
- Módszerei miatt az intézményes oktatásügyben megüthetné a bokáját.
- Dramatizálni kellene a története!
- 1. fejezet Hat fejezet: Dzsibuti személtládája – metaforikussá válik, mindig visszatér ehhez
- 2. fejezet: Mi lesz belőle? – gátlássá válik a problémás gyerekekben
- 3. fejezet: Oda, vagy megtestesülés a jelenben - én sosem jutok el
- 4. fejezet: Szándékosan tetted! -vád a valódi ok megkeresése helyett, ami a magatartást jó irányba terelné.
- 5. fejezet: Maximilien, avagy az ideális bűnös. Az általánosítás problémája. „Az agyunkra mennek a tanárok, uram!” Mi a háttere az általánosításoknak?
- 6. fejezet: Amit a szeretet jelent. Az elvártnál is jobbnak kell lenni, hogy tudjunk ebben a világban létezni. Tudtad, hogy ezt te tudod?